

עלי מרפא  
שער הגליון  
יין הנגרי  
למעשה  
בני היכלא

שבת הגדול!  
מה עושים עם גאולה?  
נעשית לו כהיתר  
קרבת ה' בבדיקת חמץ  
ר' אליהו חיים מתקרב

התורה הזמנית:

- קדושת הדעת של משה מול בלעם
- למה יש נסיונות?
- חג האמונה
- עבודת הקרבנות ע"י הצדיק
- ליל הסדר - זמן החינוך
- שבת הגדול מהקדמה לגאולה
- הכנת הבית לפסח - המטבח
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה



# גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

## הגאולה מתחילה לפני שהיא מתחילה

מצפים לגאולה שתבוא, אבל גם תוך כדי יש מה לעשות - להתחיל לחיות כאילו נגאלנו.

פניו המתכרמות של המצרי. והנס הזה כה גדול שהוא קובע זיכרון מיוחד לעצמו ונשאר סמל לדורות, שבת הגדול

### שלטון הפחד

שלטונו של פרעה של בני ישראל במצרים נבע ממקור

אל תחנה רק לליל הסדר, תתחיל לחיות את מה שהנשמה שלך מבקשת כבר עכשיו, בשבת הגדול.

רוחני עמוק מאוד. כדי להבין זאת גם ביחס למה שעובר עלינו אפשר להסביר שפרעה השליט על בני ישראל לא פחד, פחד במובן הכי מפחיד של המילה. הפחד לא מסוכן בגלל מה שאתה חושב שעלול לקרות לך, אלא בגלל מה שקורה לך כבר עכשיו, כשאתה מפחד.

הפחד מקטין את המוח, מצמצם את הנפש, חונק את הכוחות הגדולים שיש לכל יהודי בלב. פחד הוא עבודה זרה, כי הוא גורם לנו לכרוע ולהשתחוות לכוחות זרים שאינם מסוגלים באמת לעולל לנו משהו, כי היחיד שבידי כל הכוחות והיכולות הוא רק ריבונו של עולם.

במשך כל שנות גלות מצרים כוחותינו לא היו לנו, היו במצרים כל כך הרבה יהודים שאפשר היה להקים שם קהילות לאין מספר, לקיים חיים יהודיים עשירים שהיו מבטלים את כל הקליפות. אבל במצרים לא היו לנו כוחות, נשלטנו על ידי פרעה ושריו, היו נתונים תחת שלטון הפחד. וכשמפחדים, כל הכוחות אינם מסוגלים להושיע.

ירדנו למצרים ברצון השם, והפחד שהשליט עלינו פרעה היה סיבה מאת השם. אבל כשהגיעה השעה לצאת, הדבר הראשון ממנו היה עלינו להשתחרר היה הפחד. ולכן, צונו להתממה קצת, ולעשות את מה שהשם מבקש מאתנו דווקא במצרים, מול פרצופו של המצרי ובתוך הממלכה שלו.

אנחנו מצפים לישועות ולניסים וכך צריך להיות. אבל בינתיים ותוך כדי ציפייה לישועה שלימה, צריכים לפעמים להתחיל לחיות גאולה גם במצרים. אל תחכה רק לליל הסדר, תתחיל לחיות את מה שהנשמה שלך מבקשת כבר עכשיו, בשבת הגדול.

השבת הזו שלפני חג הפסח נקראת שבת הגדול, היא מצביעה ורומזת על גאולת מצרים אבל היא עצמה עדיין נמצאת במצרים. שבת הגדול קיבלה את כינויה על שום הנס שהתחולל בה.

כאשר נצטוונו לקחת את הכבש לקרבן הפסח ולקשור אותו למרגלות המיטה כדי לבקר אותו ארבעה ימים קודם זמן שחיטתו. הכבש היה האליל של מצרים, ובמשך כל אותם ימים ראו המצרים את אלוהיהם עקוד למרגלות מיטתו של היהודי שאך לפני זמן מה היה משועבד להם, ולא היה לאל ידם מה לעשות.

### מה עושים בינתיים?

נחזור רגע לפסח מצרים. עם ישראל יושב עדיין במצרים, על אותה אדמה בה הוקז דמו בעבודות פרך דיכוי וייסורים. סמוך ונראה לאתרי הבנייה המדומים שהומצאו רק כדי לכלות את כוחותיהם הגשמיים והרוחניים.

מאז שהופיע משה רבינו על אדמת מצרים והשמיע את בשורת הגאולה, ולאחר שקיבלה הבשורה את התוקף והחיזוק בעזרת הניסים הגלויים שהתחוללו לעין כל, והמכות שניתכו על מצרים בזו אחר זו, אין ספק שהתשוקה הגדולה ביותר היתה - לצאת ממצרים כמה שיותר מהר, להיות כבר מוחץ לחומות, כבני חורין מכל הבחינות.

הגאולה אכן מתרחשת במהירות, בלי צידה לדרך, ללא זכויות או תהליך התקדשות והיטהרות, במהירות וללא כל תהליכים. ובכל זאת, קצת לפני כן, הם צריכים לעשות משהו כשהם עדיין במצרים. עליהם להשיג שה לבית אבות, לזבוח ולאכול אותו בליל הגאולה, ועוד קודם לכן במשך ארבעה ימים לראות שהוא יהיה קשור לכרעי המיטה.

לפעמים אנחנו מצפים למשהו טוב שעתידי לבוא, אבל מה בינתיים, עד שהוא יבוא? על הבינתיים קשה לדבר, כי הרי עדיין לא באה הגאולה ואנחנו בגלות, נחכה לגאולה שתבוא...

ובכן לא, הן אמת שהיציאה ממצרים וכמוה גם שאר הגאולות הכלליות והפרטיות יבואו ברחמי שמים. וכשהקדוש ברוך הוא בוחר להושיע מכל צרה או ייסורים הוא עושה זאת בכוחו הגדול גם בלי תהליכים, ומעבר לשכל ולהגיון, אך יחד עם זאת מוטלת עליך מצווה מיוחדת שאמורה להתקיים דווקא בגלות, לפני הגאולה, כשאתה עדיין במצרים. עליך לבקר את הפסח, לבקר את הגאולה ולעשות זאת דווקא מול

## עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

### אל תתעצב מזה בעצמו שאינך בשמחה כראוי!

יום ג' י"ג ניסן תשפ"ג

וגשבת העבר דברנו מענין התענוגות, שעל ידי זה עקר תקף כל הנסים והנאולות, בפרט גאולה ראשונה של יציאת מצרים שהיתה בפסח. על פי התורה (לקוטי מוהר"ן רט) בשעה שהקדוש ברוך הוא זכר את בניו וכו'. ובשביל זה נקרא שבת שלפני שבת הגדול, על שם הנסים והנאולות שנתמסכין מקץ האזרחון, שהוא בחינת יום שפלו שבת. בבחינת קץ בא הקץ, כמבאר בהתורה, עץ שם.

ועל פי נקרא שבת הגדול, בבחינת ספרה לי את הגדלות שעשה אלוהים עמו, שיהיה בחינת מוהר"ן שני דמעות לים הגדול וכו' עץ שם. ואחר כך עברני השם יתברך ברחמי הנפלאים שרקתי בעצמי הרבה פתאום, מה שלא עלה על דעתי לרקוד אז, והכל בישועתו והשגחתו הנפלאה, כי לא דבר רק הוא מה שנתעשה עמו בכל יום יום עם כל אחד ואחד בפרט עמך ועמי, ומשתייח יספר לכל אחד מה שנתעשה עמו בכל יום.

וצריכין לזכר זאת היטב היטב בכל יום, אך ברוך השם תהלה לאל חי כבר הקדים לנו רפואה למכה, מה שצאנו ידועים מאור האורות וכו' נפלא פנה אשר לא היה לעולמים וכו' וכו'. זכר אל השפח את כל החסדים שעשה ה' יתברך עמנו בענין זה, שהוא תרוץ ונחמה ורפואה על כל מה שעובר עליך בכל יום, רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיני שכלך, ואשר שמעו אזניך מיום שעמדת על דעתך בענין זה עד היום הזה.

חזק ואמץ לשתמח עצמך ובהפסח ששבת יום טוב קדוש בכל דרכי השמחה, והצטרף והצטרף שלא יתיר לך עצבת ומרה שחורה מזה בעצמו שאינך שמח כראוי, ולא תתיר עליך שמחת יום טוב למשאו, רק תרגיל עצמך להיות בן חורין.

## חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	לקוטי מוהר"ן קמא	לקוטי הלכות ח"ד	משנה ברוה"ב	דף היומי סוטה	ינו מוהר"ת
שבת	י	ע"ה	קכט	ס	ג	קטז
א	יא	ע"ה	קל	ס"א	ד	ק"ז
ב	יב	ע"ה	קלא	ס"א	ה	ק"ח
ג	יג	ע"ה	קלב	ס"ב	ו	ק"ט
ד	יד	ע"ה	קלג	ס"ב	ז	ק"כ
ה	טו	ע"ה	קלד	ס"ג	ח	קכ"א
ו	טז	ע"ה	קלה	ס"ג	ט	קכ"ב

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ל"ג-כ"ד

לעילוי נשמת הר' רפאל בן בבורה ע"ה. נלב"ע כ"א אדר ה'תשפ"ג. ת.נ.צ.ב.ה.



## פריעת בעל חוב

בתורה ל' רבינו מסביר את עניין הארבעה בנים מההגדה של פסח. אומר שם רבינו: ה'שאינו יודע לשאול' פירושו, שצריך לעשות תשובה ולשאול כפרה מהשם יתברך על העוונות שאינם יודעים לו, שזה עיקר הכפרה. בבחינת 'אשר לא גזלתי אז אשיב'.

נשאלת השאלה: מה הכוונה 'אינו יודע'?! אם אינני יודע מה עשיתי, כיצד אני יכול לחזור בתשובה?! הרי אינני יודע על מה לחזור בתשובה?! ברם, באומן היו מסבירים את זה כך: אכן, ישנם בני אדם שאינם יודעים. אך אם ירבה בהתבודדות, יעזור לו הקדוש ברוך הוא שהדבר יתבהר לו! הוא יגלה שגם דבר כזה וכזה אסור היה לו לעשות!

וזאת כוונת רבינו על שצריך לעשות תשובה גם על מה שאינו יודע, דהיינו, עד כדי שיתבהר לו הדברים שנעשו לו כהיתר, שיידע שגם בהם יש איסור. וזהו כוחה של התשובה: לחשוף את כל העוולות הכמוסות!...

במקרים רבים אנשים עושים דברים מסויימים מבלי לשים לב שהם עוברים איזושהי עבירה. אבל כשחוזרים בתשובה באמת לפני ה' - אז מתגלה להם שגם אלו מעשים אשר לא ייעשו.

ולכן, אדם צריך לעורר את עצמו: כיצד אני יכול לישן רגוע בשעה שאני עמוס בחובות?! הרי אני חייב כסף לאחרים!!! עכ"פ צריכים לעשות את כל המאמצים כדי לקיים מצוות פריעת בעל חוב. ואז, נכון שזה ייקח קצת זמן עד שיגמור את כל החוב, אבל על כל פנים הוא עוסק במצווה של פריעת בעל חוב... הוא לפחות מנסה בכל מיני דרכים, הוא מצמצם את הוצאותיו ככל הניתן והוא משלם את החוב קמעא קמעא, כך שבכל פעם הוא מקיים מצווה של פריעת בעל חוב, עד שהקב"ה יעזור לו לסלק את החוב עד הפרוטה האחרונה.

אבל אם ח"ו הוא ממשיך בחיי שגרה כאילו אין לו שום עול על צווארו וכאילו אין הדבר מעיק לו כלל - על אדם כזה אמרנו שהוא ממציא לעצמו היתרים. לייצר דרכים רבים ללמד אותו את כל היתרוצים ולגלום לו שיהיה 'נעשה לו כהיתר'. הרי זה רע ומר! שכן אף פעם לא ישוב בתשובה על כך. איום נורא!

## נצור לשונך הלכות לשון הרע

אלו הם שבעת תנאי ההיתר לספר לשה"ר שסיפר אדם רע על עצמו בפני שלשה וברור שלא חזר בתשובה:

- א. אסור לספרו מתן כוונה לפרסם הענין, רק בדרך מקרא. ודעת 'יד הקטנה' שמותר רק כמו פליטת פה תוך כדי שיחה בענין אחר.
- ב. רק מי ששמע מהחוטא עצמו מותר לספר, ולא אחרים ששמעו מהשומע. עד שיתברר ע"פ שני עדים שסיפר המספר רע על עצמו.
- ג. במנין ג' השומעים אין נמנין יראי ה' הנזהרים מלספר לשה"ר, וכן קרוביו או חבריו הטובים שסומך עליהם שלא יפרסמו גנותו.
- ד. מותר רק במקום שהוא מתפרסם הדבר ע"י ג' השומעים, ולא במקומות רחוקים. תלוי בסוג החטא אם מרעיש רחוק.
- ה. אם הזהיר את ג' השומעים שלא יספרו, אסור. גם כשעברו וספרו.
- ו. אסור לשומעים להוסיף על חומרת החטא, וכן לא להוסיף שמתאים לו להיות גנב וכדו'. ז. כשאין תועלת לשומע, אסור לספר לו ולהכשילו באיסור שמיעת או קבלת לשה"ר. (קיצור לה' לשה"ר פ"י סעיף ה)

**יְבֹדְאִי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מִחֶה, לֹא הָיָה נִשְׁמַע כֶּה מְרִיבוֹת שִׁבְיֵין הַצְּדִיקִים, וְאִין הַמְרִיבָה אֶלָּא בִּשְׂבִיכָה, בְּדִי שֶׁתִּשׁוּב מִמֶּנּוּ לְחַיִּים, מִחֶמֶץ לְמַצָּה:**

ליקוני מוהר"ן ד, ד

## בדיקת חמץ

לאור הנר דייקא, היינו לאור נר נשמתו, כמו שכתוב נר ה' נשמת אדם, (נחת השולחן פסח).

**ביטול החמץ:** חז"ל תקנו לבטל את החמץ שלא מצא בבדיקה ולהפקירה. כי גם אם רואה האדם שאינו מצליח לבער החמץ שבליבו ולבטל כל המחשבות המחמיצות את המח, רק מעט, גם זה טוב, ויזהר מחומרות ודקדוקים, אולי הוא יכול יותר, שהרי חז"ל תקנו את הבדיקה עד מקום שידו מגעת, והשאר מבטלו בליבו, והיינו שיגלה דעתו לפני ה', שאינו חפץ בהם באמת, ואזי אין זה נחשב שלו ואינו עובר על איסור בל יראה.

**שמא ימצא גלוסקא יפה:** בביטול בעלמא סגי, לומר לפני ה' שאינו חפץ בכל הבלבולים, ואזי גם אינו צריך לבער. אלא שחז"ל תקנו שמא ימצא גלוסקא יפה ויאכלנה - שמא יהנה מהם ויהיה שמח שיש לו את החמץ, לכן יעשה מה שביכלתו באותו הזמן לבער החמץ שבליבו, והשאר יבטל ויפקיר לפני ה'.

**ברכת על ביעור:** מברכים על ביעור חמץ תיכף כשמתחילים את הבדיקה, אף שעדיין לא מבערים בפועל, כי תיכף כשמתחיל לפשפש במעשיו הוא כבר תחילת הביעור של הרע, כי הסט"א רוצה שהאדם לא יתחיל אפילו לבדוק את דרכיו, ולכן תיכף כשהתחיל לפשפש כבר זוכה הוא לקחת חלק מהביעור (נחת השולחן).

ליל י"ד: לילה קדוש זה מכונה בחז"ל בשם 'אור לארבעה עשר' כי בלילה זה מתגלה אור גדול של הגאולה, כיון שמבערים בו כל המחשבות של טבע, ומפשפשים בכל המקומות בהם מתלבשים מחשבות של טבע. כי כשנתגלה השגחתו יתברך אזי אין שום חושף שיכול להחשיך, וכל החושך שבעולם נמשך מכך שיש חכמת הטבע בעולם, שעל כן לעתיד לבוא לא יהיה חושך (נטילת ידיים ב').

**ביעור חמץ:** על ידי שריפת החמץ בגשמיות, שלוקחים הלחם והמזונות ושורפים, זוכים גם לבער כל המחשבות המיותרות, כי כל מחשבות האדם הם כפי המאכלים שאוכל [כמובא מזה הרבה בליקו"ה], וכאשר מבער המאכלים לכבוד ה', על ידי זה פועל לבער גם המחשבות.

**ביעור חמץ רוחני:** יש להתיישב בדעתו גם ביום הדחוק בלחץ הזמן והטרדות של ערב בדיקת חמץ, לפנות קצת זמן, לשבת עם ה', ולספר לו כל ליבו, לפנות החמץ מהמח והלב, לבדוק ולחפש היכן הוא מחמיץ את מחשבתו ולבקש מה' שיעזור לבטלו.

**בדיקת חמץ בנר:** יש להזהר שלא יישבר על ידי חשבון נפש זו לומר על עצמו שהוא כולו חמץ, כי העיקר הוא שיבער החמץ באופן שמתחזק לדעת שהוא בעצמו נשמה ישראלית חלק אלוך ממעל, שרצונו לעשות רצון ה', אלא שאור שבעיסה מעכב, שזהו הטעם שתקנו חז"ל לבדוק

## הליכות

שיחות ומנהגים

שבת הגדול

רבי ברוך אל אחותו הַצְּדִיקָה מֵרַת פִּינָא לְבִרְכָה בְּנֵהָ, תוֹךְ שֶׁהָיָה מֵאֲחַל לָהּ: "פִּינָא לַע, גַּאט זָאל דִּיר הַלְפֵן דוּ אַזְלֶסט אִים מְגַדל זִיין לְתוֹרָה לְחֶפֶה וְלִמְעֻשִׁים טוֹבִים!" - "פִּינָא לַע, ה' יַעֲזֹר לָךְ שְׂתוֹכִי לְגַדְלוֹ לְתוֹרָה לְחֶפֶה וְלִמְעֻשִׁים טוֹבִים!". בְּעֵתָה מֵרַת פִּינָא וְאָמְרָה: "בְּרֹךְ לַע, וְאִנְטֶשׁ אִים צוּ אַז מֵעַן זָאל אוֹיף אִים נִישֶׁט קֶרְיָן!" - "בְּרֹךְ לַע, הוֹסֵף נָא לְבָרֶךְ אֶת הַרְבֵּה הַנְּפוּל שֶׁלֹּא יִחְלָק עִלּוֹ!" - אַךְ הַרְבֵּה רַבִּי בְּרֹךְ הָשָׂה בְּיָדוֹ הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר: "טַע - דָּאס אִיז פֶּאָרְפֶּאן; דָּאס מוּז דִּין, קֶרְיָן מֵעַן אוֹיף אִים!" - "זֶה אֲבִיד; וְהַרְבֵּה תִּבְּ לְהוֹיֵת, מִכְּרָחִים לְחַלֵּק עִלּוֹ!" (רבי לוי יצחק שמע שיחה זו מרבי יעקב יוסף ליובאוויטש, ששמעה מאביו רבי נחמן חיילעט נכד רבינו) (שיח שרפי קודש חלק א' סימן ו')

לא רָא אֶצְל מוֹתֵרֵי תִּבְּ וְכֵן אֶצְל אַבְיָ שֶׁ, שֶׁנִּהְיָו חֲמֻרוֹת גְּדוּלוֹת בְּבִדְיַת הַחֲמִץ. אַךְ עַל פִּי שֶׁעַל רַבִּי הָיִשׁ לִיב הַרְבֵּה מְבֹרָכֵל, מְסַפְּרִים סִפּוּרִים נְגַלְאִים עַל חֲמֻרוֹתָיו הַגְּדוּלִים בְּבִדְיַת הַחֲמִץ, שֶׁאַרְבֵּי לוֹ זְמַן הַבְּדִיקָה נִמְעַט מְשֶׁר כָּל הַלְפָּה:

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה  
ביאורים על תורה ל"ו מאמר ג'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ב] וְדַע שֶׁכָּל־לֵוִי שֶׁל שְׁבַע־עָמִים לְשׁוֹן שֶׁל מְדוּתֵיהֶן הֶרְעוּת הַלְלוֹ, הִיא תְּאֵוֶת נְאוּף. וְהוּא תְּקוּן הַכְּלָלִי, מִי שֶׁמְשַׁבֵּר הַתְּאֵוָה הַזֹּאת, אֲזִי בָקָל יִכּוֹל לְשַׁבֵּר כָּל הַתְּאֵוּת. וּבִשְׂבִיבֵל זֶה, מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ לְפִי שֶׁהוּא כָּל־שֶׁל הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּעוּת, בִּי הַתּוֹרָה נִקְרָא רֵאשִׁית דְּעוּת (משלי א). גַּם אֵיחָד מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ עוֹלָה בְּגִימְטְרִיאָה תְּרַ"ג ("ספר הקנה" י"ב, "רוקח" סימן רצ"ו, "מגלה עמוקות" אפן ק"ג), שֶׁהוּא כָּל־לֵוִי כָּל הַתּוֹרָה. וּבִשְׂבִיבֵל זֶה הִיא צְרִיף לְפָרֵשׁ אֵת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ה'): "וְאֵתָהּ פָּה עִמּוֹד עִמּוֹדֵי". וּבְלִעָם שֶׁהִיא כְּנֶגֶד מִשָּׁה בְּקִלְפָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבָר כ"ד): "וַיִּזְדַּע דְּעוּת עֲלֵיוֹן". גַּם אוֹתִיּוֹת בְּלִעָם מְרַמְזִין שֶׁהוּא בְּקִלְפָה כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה, בִּי ב' הִיא הַתְּחַלַּת הַתּוֹרָה, וְכִי הִיא סוּף הַתּוֹרָה, וְעַיִן כְּנֶגֶד שְׁבַע־עָמִים פְּנִים, וְכִי כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים יוֹם שְׁנֵהֲנָה תּוֹרָה. וּמְחַמֵּת שֶׁהוּא בְּקִלְפָה, לְפִיכָּה הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתֵאֵוָה הַזֹּאת בְּיִתְרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם כ"ב): "הִהְסֵקֶן הַסְּפֵנְתִי".

גַּם יוֹסֵף קָדָם שֶׁהִיָּתָה לוֹ הַתְּגַלּוֹת בְּתוֹרָה, הֵינּוּ חֲכָמָה בִּינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קי"א): "רֵאשִׁית חֲכָמָה", בִּי "אִם לְפִינָה תִקְרָא" (משלי ב). וְקָדָם שֶׁזָּכָה לְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, הִצְרִיף לְבֹא בְּנִסְיוֹן בְּצִרְיָף בְּתוֹף הַתְּאֵוָה הַכְּלָלִי שֶׁל שְׁבַע־עָמִים לְשׁוֹן הַנֶּלֶל. וְעַל יְדֵי שֶׁעִמְדָה בְּנִסְיוֹן וּשְׁבַר הַקְּלִפָה שֶׁקְּדָמָה לְפָרֵי, זָכָה לְפָרֵי. הֵינּוּ לְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא חֲכָמָה וּבִינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (פְּרָאשִׁית מ"א): "אִין נְבוֹן וְחָכֵם כְּמוֹדֵי".

וּבִשְׂבִיבֵל זֶה דְרָשׁוֹ חֲכָמֵינוּ, זְכָרֵנוֹם לְבָרְכָה (בְּרִמּוֹת י"ב): עַל פְּסוּק: "אַחֲרָי לְבַבְכֶם" וְכו', (אַחֲרָי לְבַבְכֶם הֵוּ מִיָּנוּת, וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם זִו נְאוּף). גַּם שֶׁמְשׁוֹן הַלֵּךְ אַחֲרַי עֵינָיו (שֵׁם, וּסְטָה ט"ז), גַּם בְּלִעָם נִקְרָא "שְׁתוּם הַעֲוִן" (בְּמִדְבָר כ"ד) מְחַמֵּת שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת מִדָּה רְעָה שֶׁל מְדוּת רְעוּת שֶׁל הַשְּׁבַע־עָמִים לְשׁוֹן:

תיקון הכללי

רבינו ממשיך ומבאר שקדושת הברית הוא בחינת תיקון הכללי שכולל כל השבעים לשון, והיינו שהאדם צריך לתקן הרבה פרטים והרבה מידות ותאוות כדי להתקרב להש"ת כראוי, אבל עניין זה הוא עניין כללי, היינו שהוא השורש לכל ענייני עבודת ה' ולכל ענייני המדות והתאוות, וכשזוכה לתקן עניין זה, בכל חוט השערה שזוכה להוסיף בזה תיקון וקדושה, בזה הוא משפיע על כל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו שפע עצום של אור הדעת, עד שזוכה להארת כל השבעים פנים של תורה, ועי"ז יכול לזכות לאהרה והתגלות בתורה ועבודה בכל פרט ופרט.

וכשאדם יתבונן בזה יהיה לו הרבה יותר קל לעמוד בנסיון, כי יודע שכשפוגם בזה הוא פוגם בכל השבעים פנים, ועי"ז יפסיד את עצם החיים, כי עי"ז מתגברים עליו כל שאר הנסיונות והתאוות והמדות, ויהיה לו קשה מאוד להיכנס באמת לתורה ולתפילה ולעבודת ה', ולעומת זאת כל נקודה ונקודה שזוכה להתגבר ולהכניע את התאוה, עי"ז נמשך לו הארה של תיקון כללי, שנתקן כל השבעים פנים של תורה, ועי"ז יזכה להארת הנשמתין חדתין בכל ענייני העבודה, בתורה ובתפילה, בשבתות ובמועדים, בחצות ובכל שאר הזמנים, ועי"ז יאיר לו הדרך של קדושת האכילה והמנון ושאר הדברים הגשמיים, עד שיוכל להתחיל לחיות חיים טובים באמת, כי עניין זה הוא כולל הכל והוא שורש כל המידות והתאוות, ולכן כל נקודה שזוכה בעניין זה, הוא משפיע על כל ענייני העבודה, ואף

היכן לוקחים אמונה?

מרכז האש נמצא בגבול גרמניה-פולין, וזאת בטרם נסחפה אף רוסיה הגדולה אל מעגל הדמים. פליטים רבים נמלטו באותם ימים מפולין לרוסיה בתקווה למצוא בה מחסה. אליהו חיים וחבר נוסף יצאו לדרך לאומן. ככלות נדודים מפרכים, עמדו רגליהם לאחר חג הפסח תרע"ה על אדמת אומן.

מצבם החומרי של חסידי ברסלב לא נראה מרנין לב. הם עבדו את ה' מתוך עניות מופלגת, ואליהו חיים החל מהרהר האם לא עשה צעד נועז מידי בבואו לאומן. כל זאת עד שהגיע לעיר מורו ורבו לעתיד, החסידי הגדול רבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין. "אז ידעתי מיד: זאת מנוחתי עדי עד, פה אשב כי איייתה" - שח הוא כעבור שנים.

באומן שהתה קבוצת בחורים שחצו את הגבול מפולין. סיבבה ההשגחה שבאותה שנה הגיע רבי אברהם מארץ ישראל לאומן לקראת ראש השנה, ובגלל המלחמה נותר באומן, מבלי יכולת לשוב ארצה כדרכו.

הנערים הסתופפו במחיצתו וספגו אל קרבם את רוחו הטהורה של רבינו הקדוש שנשבה בדבריו, והיו לחסידים נלהבים.

בערוב ימיו סיפר רבי אליהו חיים:

"פעם אחת, בבואי לציון רבינו שמעתי את רבי אברהם מתבודד בפנים וכה שפך את לבו: 'ריבונו של עולם! היכן לוקחים את האמונה שכל דיבור אינו נאבד, היכן לוקחים את האמונה שכל אנחה וכל גניחה אינם נאבדים, אהה! היכן לוקחים? ריבונו של עולם! היכן לוקחים את האמונה? ריבונו של עולם! אתה הרי יודע את האמת, שבלי אמונה אין שווים כלום!' וכך שפך שיחו ותחינתו בעניין האמונה ואחר כך בכה מאין הפוגות, ולא שמעתי ממנו יותר"

וסיים רבי אליהו חיים: "דברי תחנונים אלו שיצאו מפי רבי אברהם חדרו אז עמוק אל לבי ולא אשכחם לעולם. ולמדתי מזה הרבה איך לדבר ומה לדבר בעת ההתבודדות".

(ע"פ הספר 'אוצר נחמני')

ר' אליהו חיים עמד בין המצבות הרבות אשר עלטה סמיכה כיסתה אותם. בדממת הלילה ניתן היה לשמוע כמעט כל הגה. במרחק קצר ממנו ניצב אוהל ציון רבינו הקדוש, ומותו נשמע קול של תפילה והתבודדות.

נער צעיר היה ר' אליהו חיים רוזין כאשר בנפלאות ההשגחה התוודע לדרכו של רבינו מוהר"ן מברסלב בישיבת לומז'ה שבגבול



ה' עיניך הלא לאמונה  
ר' אלי חיים רוזין בנותל המערבי (ארסין ברגה)

ליטא ופולין. משגיח הישיבה נהג להביא בשיחותיו רעיונות נפלאים שהלהיבו את לבם של כל תלמידי לומז'ה. אליהו חיים הצעיר נהג מפעם לפעם להרוות את צימאון נפשו בספריית בית המדרש בלומז'ה, שהייתה עשירה בספרים רבים. ביום מן הימים צדו עיניו ספר בלתי מוכר שאת שם מחברו לא ידע, כיון שדף השער היה חסר. עיניו החלו להלך על פני השורות והוא לא ידע את נפשו מהתרגשות. עצות עמוקות מני ים, מאירות עיניים, נכתבו שם בפשטות שכזו, עד שגם ילד יכול להביןם.

לפליאתו הרבה גילה כי רבים מן הדברים שנוהג המשגיח הנערץ לשאת בפניהם, לקוחים מספר זה. כיון שהספר כבש את לבו חש חובה לדעת את שם מחברו. לאחר שהתעניין ובייר בקרב יודעי דבר, התגלה לו הסוד: אין זה אלא אחד מספרי הרבי הקדוש רבי נחמן מברסלב. ביום בהיר גמלה בלבו ההחלטה לנסוע ללמוד תורה בעיר אומן שמעבר לגבול, מקום מנוחתו של הרבי הקדוש, אשר ספרו הפיח רוח חיים בנשמתו.

הימים ימי פרוץ מלחמת העולם הראשונה.

**לחידוד**  
**עבור מה נועד התגלות הדעת וההארה של פסח?**  
 גלוח

לחידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל  
 תשובה לחידה הקודמת:  
 למה השי"ת "מְשַׁנֵּה הַנְּהַגְתָּ כָּל הַעוֹלָמוֹת מֵרֵאשִׁי וְעַד סוּף בְּכָל עֵת וְרָגַע"?  
 הַלֵּל בְּשִׂבִיל לְרַמֵּז לְכָל אֶחָד וְאֶחָד רְמִיזִים כְּפִי מַה שֶׁהוּא, שִׁיתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִמְקוֹם שֶׁהוּא שֵׁם בְּצַת הַהוּא!  
 ליקוטי הלכות, בשר וחלב ד, א  
 הזוכה: ללא זוכה

על עצם החיים, שיוכל להתחיל לחיות חיים טובים ומאושרים, ולמצוא בכל דבר את הפנים של תורה שישנה לו את ההסתכלות על כל דבר ועי"ז יוכל למצוא את הדרך לעבוד את ה' בכל דבר.

**הארת הדעת ע"י משה רבינו**

ואמנם לזכות לשלימות תיקון הכללי אינו דבר פשוט, אבל באמת עיקר הארת הדעת, שהוא הארת השבעים פנים של תורה, מאיר לנו משה רבינו שהוא בחינת הארת הדעת, והוא זכה לשלימות הקדושה, והוא בחינת כלליות התורה ועל כן הוא בגמטריא תרי"ג, כנגד תרי"ג מצוות, שהוא ג"כ כנגד רמ"ח אברים ושס"ה גידים, והוא מאיר לנו את ההסתכלות האמיתית על כל דבר בעולם, אבל אנו צריכים על כל פנים להתעורר באיזה נקודה של אתערותא דלתתא של תיקון הכללי, ועי"ז אנו יכולים לקבל את הארת הדעת שמאיר לנו משה רבינו, אבל כשאדם אינו מתעורר בזה כלל, אינו יכול לקבל בציוור לטובה את הארת הדעת שמאיר משה רבינו, [וכפי שמתבאר בהמשך המאמר שהעיקר הוא לציייר את האור לטובה ולברכה, וללא הציוור הזה יוכל הכל להתהפך לסם המות רח"ל].

**הכח של בלעם**

אמנם זה לעומת זה יש כח של בלעם שהוא בקליפה כנגד התורה והוא עוסק כל הזמן להפיל את האדם בכל השבעים לשון, ובפרט בעניין הקדושה שהוא כללות התיקון, שע"ז האדם מרגיש רחוק עד שאין לו שייכות כלל ליהדות, [וזה מרומז בשם בלעם, שהוא לשון בל עם היינו שאין לו שייכות לעם, שזה עיקר הבלבול שמכניס בלב האדם], ולכן ב' דבלעם מרמז לתחילת התורה ול' הוא סוף התורה וע' הוא כנגד ע' פנים של תורה ומ' כנגד מ' יום שניתנה בו תורה, ובוודאי שאין זה רק רמזים בעלמא, אלא הכוונה שבלעם הוא הזה לעומת זה כנגד משה רבינו, והוא מהפך את אור התורה ומציירה לסם המוות וכמבואר בהמשך התורה וזה בעיקר בד' בחינות אלו שהם עיקר דרכי התורה.

כי ב' הוא התחלת התורה והוא בחינת כח ההתחלה של איש ישראלי שזה עיקר העצה, להתחיל תמיד מחדש, ובלעם מצייר את האור לקללה לייאש את האדם כאילו אינו יכול כבר להתחיל ולהתחדש בעבודת השי"ת, כי כבר התחיל כל כך הרבה פעמים ולא הצליח, וזהו הב' של בלעם שהוא לוחם כנגד הכח של ההתחלה החדשה, ל' הוא סוף התורה היינו שהוא כבר בסיום התורה היינו שיש לו איזה נקודות טובות, כי כל אחד מישראל בוודאי יש לו הרבה נקודות טובות, אבל בלעם מפתה האדם שאין לו שום דבר טוב, ע' הוא ע' פנים של תורה שבלעם מפתה כאילו אין ע' פנים של תורה רק שבעים לשון, שהוא "עין" רעה של בלעם, היינו שמסתכל בכל דבר בעין רעה, עין של ריחוק, אבל באמת יש ע' פנים של תורה שיש דרך בכל דבר לגלות את הפנים דקדושה ואת הדרך להתקרב להשי"ת דייקא באותו דבר, ומ' הוא מ' יום שניתנה תורה היינו הכח להמשיך במשך זמן באיזה עניין של תורה או שאר דבר שבקדושה, שזהו העניין של הארבעים יום שהיה אחר מתן תורה, ואז היה זמן נתינת הלוחות היינו חקיקת הלוחות שנחקק האמת בלבבו היטב, ובלעם מפתה כאילו אינו שייך לזה, ועי"ז הוא מחליש את האדם ומפילו לכל התאוות ובפרט לתאוות ניאוף ועי"ז נופל יותר וחוזר חלילה. אבל משה רבינו עומד כנגדו ומאיר לנו בכל עת את כל הד' בחינות אלו לטובה וברכה שכן אפשר להתחיל מחדש בכל רגע, ושבוודאי יש בנו נקודות טובות, ושיש ע' פנים של תורה, וכל אחד שייך לקביעות אמיתית בתורה ובעבודה, ועי"ז מתהפך בחינת בלעם, לבחינת "לב עם", שזוכים לכל של איש הישראלי ולהרגיש את השייכות לתורה ולקדושה.

העולם זה תכלית השלום שהאדם זוכה לגלות איך ששום דבר לא מצליח לחלוק ולהכחיש את אהבת ה' לכל יהודי,

וזה החירות הכי גדולה שיכולה להיות, שאתה אומר ששום דבר לא מאיים על שלות הנפש שלך והשלום שאתה חי בו, והבטחון וידיעת אהבת ה' אליך, בכל מצב.

ולכן דווקא כל הדקדוקים של פסח הם אלו שיחידיו לך בלב שאתה בחירות אמיתית, אם תדע לבקש שלום בכל מצב,

אין כזה מחזה של חירות, כמו בעל משפחה שנשאר עם חיוך ופנים מאירות, בתוך הים של העבודה והבלאגן, ואח"כ בליל הסדר יושב כמו מלך כאילו הוא אחרי חודש של חופשה בגן עדן, וכופה את יצרו לטובת הידיעה שאין מאושר ממני שזכיתי להיות יהודי ולעבוד את ה', ולדעת מאהבתו הגדולה אלי,

כזו חירות רק יהודי יכול לתפוס, זה טעם של שלום, אור אהבה שבדעת.

מאיר סאסי חיפה

הסתדר עם כל המשפחה העניפה בשולחן שכבר מזמן אינו מכיל חצי מהציבור,

הכלל הוא שאנו מוצאים את עצמינו שדווקא בחג שהוא סמל לחירות ובלשון תורה לג' - גילוי אור אהבה שבדעת, אנו נאלצים להתמודד עם הרבה צמצום ימים ומידות [בלשון רבינו].

וכשרחוקים מאור הצדיק זה עלול מאוד לבלבל, ואף להסיח דעת ולנתק מהמכון של החג חלילה,

אך רבינו מלמד אותנו שכלל תכלית הבריאה זה השלום, וכמו שמבאר שהענין הוא שהאדם לא יהיה מחולק במידותיו ומאורעותיו, שתמיד ימצא השי"ת,

כלומר התכלית היא שהאדם ידע למצוא את ה' ולהכירו דווקא מתוך העולם הזה הגשמי והחומרי מלא בחשכת הצמצום, ובתוך זה יגלה את אהבת השי"ת שהיא חיות כל הדברים ומקרי העולם,

וכשיגלה את ה' וידבק בו בזה

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום

רציתי לשתף את קוראי העלון הקדוש עלה לתרופה בהרגש אישי לקראת פסח.

ברוך ה' אנו זוכים ללכת כבר הרבה זמן עם התורה של הצדיק תורה לג', ויש כאן כלי עצום לקבל באופן נפלא את חג הפסח הקרב ובא,

כידוע חג הפסח הוא חג החירות חג שבו יצאנו מהעבדות וימי הרע וזכינו להתחיל להכיר את אהבת ה', ואיך ששינה את כל סדרי הטבע בשבילינו ואת החירות שיש בלהיות עבדי ה',

ואת זה אנו חוגגים בכל שנה בחג הפסח שהוא ראש לכל החגים,

אך דא עקא שחג זה מלווה בהרבה דקדוקים וחומרות וקפידות למיניהם, שעלולים להרגיש כדקדוקי עניות, וכעבודת קשה ח"ו, אם זה בניקיונות הבית, ואם זה בכל החומרות וההקפדות בענין המאכלים, וכל הוצאות הממון הכבירות שצריך לספק, ואיך

תורה ל"ו [ב]

טעם גן עדן

שבעים פנים - שבעים מדות

מדות רעות, ואז יש לו כלים מתוקנים לקבל שבעים פנים של התורה ולצייירם לטובה ולברכה כראוי.

ג] ועיקר הנסיון שצריך כל אחד להזדכך לפני שזוכה למצוא את העצות שלו בחלקו בתורה, הוא בקדושת הברית, שכוללת בתוכה את כל השבעים מדות [ולכן נסיון זה של שמירת הברית תלויה בעיקר בעיניים, כי 'עין' רומז על שבעים], ועל ידי שעומד בזה, יכול לקבל שבעים פנים של התורה. ולכן, משה רבינו שהיה קדוש בשלימות בקדושת הברית, זכה לקבל את התורה וליתנה לישראל - להאיר לכל אחד את חלקו בפרטיות.

ד] ולכן אל ייבהל בשעה שמתגבר עליו נסיון, כי הוא הסימן שעתה יש התעוררות השפעה עלינו בשבילו להמשיך לו שפע של התגלות חדשה בתורה. והכח שלא להבהל הוא רק כאשר יזכר שהוא מושרש בחלקו בתוך י"ב שבטי י-ה. ואז יתעורר ממילא לצעוק 'שבעים קולות', כמו שהולדת צועקת מחמת חבלי לידה ואז באה הולדת המוחין.

א] עיקר השפע הרוחני שיוור לעולם - הוא אור התורה. וממנה נמשכים כל סוגי השפע, בגשמיות ורוחניות. והשפע של התורה נחלק לשבעים בחינות, שנקראים 'שבעים פנים', כנגד שבעים נפש של בית יעקב, שהם י"ב השבטים שכוללים בתוכם את כל נשמות ישראל. נמצא שכל אחד מישראל, יש לו חלק בשפע של התורה, שכאשר זוכה לקבל החלק שלו, אזי מאירה נשמתו באור התורה וזוכה למצוא עצות למעשה בעבודת ה', ועל כן מתפללים 'ותן חלקנו בתורתך' היינו תורה השייכת לי לשרוש נשמתי, לא סתם חידושי תורה, אלא חידושי תורה המאירים את נשמתי, ומדריכה אותי לפי מה שאני צריך.

ב] כנגד שבעים פנים של התורה, יש שבעים אומות, שכל אחת מהם יש לה מדה רעה אחרת. ונמצא שיש בעולם שבעים מדות רעות כנגד שבעים פנים של התורה. והקליפה קדמה לפרי, ולכן כל אחד מישראל, שרוצה לקבל את התורה - שיהיה לו התגלות חדשה בתורה ובעבודת ה' - התגלות השייכת לו בפרטיות, צריך לעמוד בנסיון של השבעים

## אמונה בכל האיברים

האמונה היא היסוד והשורש של הקשר והשייכות שלנו עם השי"ת, כל המצוות תלויים ועומדים אך ורק בעניין זה 'כל מצוותיך אמונה', לולא אמונה לא היינו זוכים כלל לחג הפסח הקדוש, כמו שנאמר בתורה שכל פרשת יציאת מצרים התחילה מהרגע של 'ויאמן העם' (שמות ד, לא), וכן קריעת ים סוף גם היא הייתה בכח האמונה 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו' (שם יד, לא), כל המציאות המופלאה של קבלת התורה ע"י כלל ישראל באמירת 'נעשה ונשמע' (שם כד, ז) נובעת ממעין האמונה, שבכוונה להביא את האדם למסירות נפש לביטול מוחלט להשי"ת.

אך ישנם מדרגות באמונה. ישנה אמונה שהיא רק בלב, דהיינו אדם חש בליבו פנימה הרגשה שאינו יודע בדיוק, וגם אינו יכול להסביר אותה, אבל הוא מאמין בלבו. אך אין זה העיקר.

'העיקר שצריך להיות לאדם אמונה כ"כ עד שיתפשט בכל האיברים, כמו שנתבאר בכתבי האר"י שצריך להגביה דיו בשעת נטילה נגד הראש כדי לקבל הקדושה, נמצא שצריך לזה אמונה בהדיין, להאמין שמחמת שמי גביה דיו כנגד הראש מקבל הקדושה' (שם צא, מפ"ש טוט הלשון משמע שצריך להאמין שגם במעשה פשוט כהרמת ידיים, ניתן לפעול המושכת קדושה עד כדי קבלת דעת ומוחין ע"י הפעולה הפשוטה כזו, וזו המשמעות של אמונה בכל האיברים, שיאמין שבכל אבר ואבר יש כח שהשי"ת טבע בו, הגם שאין השכל מבין זאת.

אך מדברי מוהר"ת (הל' נט"י שחרית ב, א) מבואר שיש כאן דבר פנימי ועמוק. בידיים ישנם 'כ"ח פירקין' שהם מכוונות כנגד כ"ח האותיות שבפסוק 'בראשית

## עומק הפרשה

### עבודת משה

#### וימשח אתו לקדשו:

הנה כלתה מלאכת המשכן והוא עומד על תילו, השי"ת מסר למשה את כל סדרי העבודה והלכות הקרבנות, לכאורה הכל מוכן להתחילה בעבודה, להקריב את קרבנות ישראל, ולהשרות את השכינה בישראל בשלימות כזו אשר לא הייתה מעולם.

אך כאן מתעכבת העבודה בשבוע שלם, תחילה מושח משה רבינו את כל כלי הקודש ומקדש אותם בקדושת שמן המשחה, ואז הוא עומד ומשרת לפני ה' ומקריב את סדר הקרבנות דבר יום ביומו, וכך שבעה ימים עד שביום השמיני נכנסים אהרן ובניו לשמש בעבודת המקדש.

את עומק הענין מבאר מוהר"ת, כי עבודת הקרבנות היא להקריב את הבהמיות, את אותה רוח שטות, המביאה את האדם לידי תקלה, כמו שאמרו חז"ל 'אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות', בשחיתת הקרבן הוא זוכה רוח שטות זו, ומקריב אותה לפני ה', ועל ידי זה מזדככת בקרבו הנפש הבהמית, ומזדככת לעלות ולהתקרב לפני השי"ת (כמובא בזה"ק פנחס רמ. ובעץ חיים נ, ב).

## חנוך לנער

יסודות החינוך ע"פ דעת רביז"ל

### חינוך בליל הסדר

-א-

ליל הסדר הוא חג החינוך בו עם ישראל מעביר מדור לדור את מציאות האמונה, ורק בכח לילה קדוש זה עם ישראל נשאר לאורך כל הדורות.

אך דווקא משום כך מן הראוי להזכיר השיחה של רביז"ל (שיחות הר"ן ב'), שלפני כל יום ולפני שבת או יום טוב, היה מוסר להשי"ת כל תנועותיו ושל בני ביתו וכל התלויים בו, שיהיה הכל כרצונו יתברך, ואז אין צריך לדאוג שמא אין מתנהג כראוי, מאחר שסומך על השי"ת, ואם השי"ת רוצה שיתנהג באופן אחר, הוא מרוצה שיהיה כרצונו ה'.

-ב-

עוד נזכיר מה שמובא בספר עבודת הקודש: "לילה זו מאירה כשמש בתוקף אורות עליונים, ועל כן היצה"ר מבקש עילה ליכנס באחד מבני הבית, והחכם עיניו בראשו", ולכן יש לשים לב להיות סבלן על כל מה שיהיה בליל הסדר, ולא לנעוץ על עצמו וכ"ש לא על בני ביתו, אם לא יהיה כרצונו, ולא יוכל לערוך הסדר בחירות המוחין.

-ג-

אף שלכאורה העברת המסורת של האמונה מדור דור הוא בליל הסדר, אך באמת הוא מצד קדושת ליל הסדר, ולא רק מחמת הפעולה הפשוטה של סיפורי המעשה, שאם כן היינו יכולים לעשות זאת בכל לילה אחר בשנה.

ועל כך אומר בעל ההגדה 'כול מראש חודש תלמוד לומר ביום ההוא וכו' בשעה שמצה ומרור מונחים לפניך' כלומר שיש קדושה סגולית, המתגלה בלילה זה בו בני ישראל מקבלים בירושה את הגילוי של ידיעת אלקותו. ועל כן כפי שהאב ישתדל להתקרב הוא בעצמו להשם יתברך באמירת ההגדה, הרי שהארה זו בעצמה תעבור אל בני הבית. אך אם יתעסק כל הזמן בלחץ ובהערות לבני ביתו שיקשיבו וכו', הרי שיכול להפסיד העיקר.

-ד-

לפני 'מגיד' אומרים מאמר נורא מזהוה"ק מהנחת רוח הגדול שנעשה למעלה כאשר מספרים את ההגדה לפני השם יתברך, נמצא שהעיקר הוא לספר זאת לפני השי"ת בהתלהבות וזעקה, לחדש הברית עם השי"ת, על ידי השירות ותשבחות שהאב עומד ומשבח את הבורא, בהיותו זוכר שכעת השי"ת ניצב עליו ומקשיב לכל דיבור ודיבור שלו, יחד עם כל המלאכים וכו'.

וכך היו רואים אצל החסידים ואנשי מעשה, שאף שצרכים לספר המעשה כפשוטו לבניהם, בכל זאת היו מחפשים את החלק שלהם בפרטיות בהגדה, להמשיך על עצמם הארה חדשה של אמונה וידיעת אלקות, כי הילדים בעצמם כבר מכירים את כל פרטי המעשיות ומדריש חז"ל יותר טוב מהוריהם, ועיקר מה שאנו יכולים לחדש להם הוא החיות שלנו באמירת ההגדה, הארת המקיפים של שמחת היהדות, והשמחה שיש לנו מכך שישנו ממצרים.

וכשמנהיג הבית בשמחה ובחירות וזועק ההגדה בקול רם, ומחפש את עצמו בתוך ההגדה, ושר ומזמר וכו', בזה בעצמו הוא מנחיל החינוך האמיתי לבניו, יותר מעצם ידיעת המעשה.

◆ קמפיין "מכפילים את האור - עלה לתרופה לכל בית": בשורה משמחת! כפי שפורסם בימים האחרונים: לבקשת רבים מהמתרימים, היות ועמך בית ישראל עם נדיבי עם עסוקים בימים אלו בצרכי הפסח, שבוע הסיום של הקמפיין האדיר - יתקיים א"ה לאחר הפסח, בשבוע פרשת תזריע-מצורע. הציבור הקדוש אשר לבבו הם למפעל הקירוב האדיר הזה, נקרא בזאת להכין את כליו בימי החג הבעל"ט לקראת ימי הנעילה - לתרום ולהתרם, ולהאיר עוד פינה בעולם! פרטים יבואו...

◆ לא נראה כבושם הזה: הופיע! ספר חדש ומיוחד במינו: "תבונות התורה", העוסק בביוריים ועיונים בעניינים שונים במשנת ברסלב, הן מהפן ההלכתי, הן בדעת רבינו הק' ותלמידיו, והן במנהגים שונים בחסידות. כגון: ספר הנסוּף ואיבוד כתבי קודש, קפה לפני התפילה, ברכות התורה לפני סיפורי מעשיות, ותיקון ביחידות, כוונת השמות, צדקה בלילה, חצות וגזל שינה, אכילה אחר חצות, זמן תפילת הדרך, יחיד בלילה להתבודדות, ועוד נושאים רבים ומגוונים. נכתב ביד אמן ע"י הרה"ח ר' משה נחמן קריגער שליט"א, משפיע בק"ק ברסלב מנטסטער. ניתן להשיג בנקודות המכירה בריכוזי חסידי ברסלב, או במס': 0527653662. משלוחים לכל הארץ.

◆ היום! ערב שבת הגדול, מתחילים כלוננו יחד על כלל ישראל הקובעים עיתותיהם לעסק התורה במסגרת 'הדרך היומית' העולמי - בלימוד מסכת סוטה. יהודי יקר! נצל את ההזדמנות והצטרף ללימוד התורה בכח הציבור!

י"ל ע"י מנחם עלה לתרופה  
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר  
A028080148@GMAIL.COM  
מקס או הודיעה קוליית  
02-8080148  
במקרים מיוחדים:  
054-8591148 | 053-3175211  
המקור: מסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

שיחה זו היתה אַז בְּיָמֵינוּ נִסְכָּן קִדְמָה פֶּסַח...  
וְדָבָר אֶז שֶׁבְּחֻרְףָּה כָּל הַעֲשָׂרִים וְכָל  
הַצְּמָחִים כְּלָמָּה מֵתִים. כִּי בְּטַל כְּחֵם בְּחֻרְףָּה  
וְהֵם אֶז בְּבְחִינַת מֵיתָה. וְכִשְׁבָּא הַקְּרִי  
כְּלָמָּה נִתְעוֹדְרִים וְחַיִּים, וְאֶז טוֹב וְיָפָה כְּמֵאד  
כְּשִׁיזְצָאִים לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה - שִׁיחָה זֶה הַפְּלָה  
וְתַחֲנָה וְתִשְׁקָה וְנִגְעוּגֵעִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.  
וְאֶז כָּל שִׁיחַ וְשִׁיחַ הַשָּׂדֵה הַמְּתַחֲלִים  
לְחַיּוֹת וְלִצְמָחָה אֶז, כְּלָמָּה נִכְסְפִים וְנִכְלָלִים  
בְּתוֹךְ שִׁיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ. וְהֵאָרִיךְ אֶז בְּשִׁיחָה  
נִפְלְאָה בְּעִנְיָן זֶה:

שיחות הר"ן, חצ

יהלום

הַשְּׂרִי וְנִסְכָּן הֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה,  
כִּי בָּם הוּא יְמֵי תְּשׁוּבָה, כִּי  
בְּנִסְכָּן עֵתִידִין לְנֶאֱלֵךְ, וְאִין  
הַנְּאֵלָה אֶפְאֵר עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה:

ליקוטי מוהר"ן מט, ו

מִן הַרְאוּי לְאוֹמְרָה לֹא רַק כְּמִנְהַג בְּעֵלְמָא, אֲלֵא הַלְמִשִּׁךְ  
אֶת הָאֲרֵת הָאֲמוֹנָה הַמִּתְגַּלָּה בְּלִיל הַסֵּדֶר (הַל' נְטִילַת יְדֵימֵי  
שְׁחִירַת ב').

ב' בכל שבת מאיר מאוד הרצון העליון, שהוא הארה גדולה שה' רוצה מאוד בעולם, ורוצה מאוד בכל יהודי. שכאשר אדם נכנס לאהרה זו, לדעת כמה ה' רוצה ברצון עליון מאוד את העולם, אזי מתעורר לב האדם ברצון וכיסופים גדולים לה'.

ובפרטיות בשבת שלפני הפסח הנקרא שבת הגדול, הוא זמן אשר בו מאיר ביותר הרצון העליון, רצון גדול של ה' להושיע את ישראל, אשר בכוח התגלות הרצון הזה, נמשך הכח לבער הדינים והחמץ בערב הפסח, שעיקר החמץ והדינים הוא מה שנדמה שהעולם מתנהל לבד ללא שום רצון עליון שמנהיג כל דבר בדווקא. ובכח זה אפשר לזכות לבער את חמץ. וכן להמשיך על ידי השבת הגדול את המוחין הגדולים הבאים בריבוי עצום בימי הפסח, (ברכת השחר' ה').

א] שבת זו נקרא בשם שבת הגדול, על שם הנס הגדול שהיה באותו היום. כי כל הניסים שהיו ביציאת מצרים נמשכו מקדושת השבת, שהוא בחינת עולם הבא. ומובא (ליקו"מ סי' ר"ג) שכאשר השם יתברך רוצה לעשות ניסים ולשבר את הטבע לגלות הנהגת ההשגחה, הוא ממשיך הארה מגילוי ההשגחה שיהיה לעתיד לבוא, כי בעולם הזה, יש הנהגה של טבע, וכיון שבשבת מתגלה הנהגה של פלא למעלה הטבע, והוא מעין עולם הבא, על כן מהשבת נמשך כל התגלות הניסים של פסח המתגלה בכל שנה ושנה.

ואין זה כ'ווארט' בעלמא, אלא הדבר תלוי כפי כמה שאדם משתדל בשבת זו לסלק מעצמו כל הדאגות של עסקי הטבע, ויכניס את עצמו לחשוב מהנהגה של אמונה, כך יזכה באמת להמשיך מעין הארה של לעתיד לבוא, וכך יוכל בפסח ב"ס" לזכות יותר להתגלות המוחין המגלה מציאות ה'.

ועל כן נוהגים לומר את ההגדה בשבת זו, כי מתחיל התעוררות השפעת הנס הגדול של יציאת מצרים, ועל כן

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הכנת הבית לפסח (ג)

משטח השיש

חיבים נקות את השיש באופן יסודי ביותר, כי הרי ישתמשו עמו בפסח. ונראה שיש להדיר לבדוק גם כן.

ומן הדין היו צריכים להגיע, אך למעשה אי אפשר להגיע בהגעה גמורה את השיש שלנו [קיסר]. וגם הגעלה על ידי שפיכה מקומקום רותח [עירוי מכלי ראשון] אי אפשר לעשות באופן הראוי מכמה סיבות. על כן בהכרח לצפות עם ציפוי. ומן הדין די בציפוי אפילו דק מאוד, אך מכיון שמצוי מאוד שנקרע בפסח, על כן רצי מאוד לצפות עם ציפוי עבה קצת [פי יו סי, או ניר כסף של 80 מיקרון]. ואז די בזה ואין צורך להגיע. ומי שרוצה להדיר, לא יניח סיר עם על הציפוי ממש אלא על דבר אחר המפסיק בין הסיר לציפוי. ויש מהדירים בכל זאת להגעיל את השיש לפני שמצפים אותו, על ידי שפיכת מים חמים מקומקום רותח.

אם אין משתמשים בשיש או בחלק ממנו, גם צריך לכסותו או לעשות היכר אחר שלא להשתמש עמו כמו שהוא.

הקורמיקה במטבח

חיבים לנקות היטב היטב. והואיל והיא בלועה מוחין על ידי האדים העולים מן המאכלים של חמץ, וגם לפעמים ניתז עליה חמץ חם, ואם כן אם יקרבו בפסח סיר רותח אל הקורמיקה, יבלע טעם חמץ. ובפרט אלו הקרובים לכיריים, שבוודאי בלעו הרבה חמץ, וגם בפסח יש לחוש לאדים שיעלו אליה ויחזרו לסיר או לנו. וכל שכן בכירים המונחים תחת ארון, שכל חששות ה"ל מתחזקים יותר. והוא הדין אם הכיריים

עומדים ליד הלון, שבדאי בלע הרבה חמץ.

ולמעשה: הגעלה ודאי לא תועיל לה, כי היא נחשבת לכלי חרס שאינו מועיל הגעלה. ואם כן בהכרח להניח שם איזה דבר המפסיק. ואפשר לצפותה בקלות על ידי פריסת נייר כסף דק, ואז אין צורך לערות עליה מים חמים.

וכן הדין לגבי ארון שמעל הכיריים, שבוולע הרבה חמץ, ובעת הבישול בפסח יתכן מאוד שהאדים היוצאים מהתבשילים יבלעו את טעם החמץ שיש בו. ולכן חיבים! לצפות עם נייר כסף את תחתית הארון בצד הפונה לכיריים.

הברז

חיבים לנקות היטב. והואיל והוא בלועה מחמץ על ידי השימוש עם חמץ לידו, לכן יש להגיע. וסדר הגעתו כן הוא: לחמם את הביולר למקסימום, ולפתוח את הברז כמה דקות עד שהברז יתחמם היטב, ואז לשפוך עליו מים רותחים מקומקום, ויש לשפוך מלמטה לכיוון מעלה. 'ברז נשלף' יש בו חלקים שאינם מתחממים כלל, ובכל זאת יש לעשות כאמור. לאחר שעשו כך, אין שום ענין לעטוף את הברז עם בד וכדומה. אף כאשר הכשירו את הברז כאמור, בכל זאת רצוי מאוד לא להשתמש בפסח עם המים החמים מהברז.

הכיר

א. כיר העשוי מחרס [כירים הרגילים המצויים בארץ ישראל], צריך לנקות היטב, ורצוי מאוד לנקות עם חומר נקי חרף. ויש לשפוך חומר חרף המומדע לניקוי אסלות, לתוך קב ציאת המים. אף לאחר שניקו אותו כאמור, בכל זאת אין להשתמש עם הכיר כן בפסח, אלא צריך להניח בו כיר מפלסטיק [ניתן להשיג מיוחדים

מתחדש בקו  
שיעור קבוע בכל ליל שישי  
מהרה"ח רבי נחמי שווארץ שליט"א  
הגלסר בטוב טעם ודעת בקרית יואל יצ"ו  
על ליקו"מ ופרשת השבוע

הימים טובים  
24 שבת  
אסתר  
האטליון  
אידיש

02-50-90-567

גם צריך כל אדם לדבר עם חברי פיראת שמעם פיר לנפול ותיעוררות פלפלו מתיקנה שיש תבונה יותר תפנה כמו שפיתג 'ויקפלו' ו'יון מן ה' (מרים מרת כ"ד)